

Dosarul nr. 2rc-71/2023
2-22089468-01-2rc-17072023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (V. Ciprian)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Anton, I. Țurcan, V. Cotorobai)

DECIZIE

25 octombrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Oxana Parfeni
Ion Melniciuc

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Siateco”, reprezentată de avocatul Aureliu Scorțescu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea pe Acțiuni „Lego A/S” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Siateco” privind apărarea drepturilor de autor,

împotriva încheierii din 08 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Siateco”, reprezentată de avocatul Aureliu Scorțescu, pe motiv că nu au îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel,

c o n s t a t ă :

La 23 iunie 2022, avocatul Guzun Andrian, acționând în numele și interesele SA „Lego A/S” (Danemarca), a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Siateco” prin care a solicitat: constatarea faptului că bunurile reținute de Serviciul Vamal al Republicii Moldova asupra cărora reclamantul s-a expus în adresa organului vamal prin Poziția din 17 iunie 2022, încalcă drepturile de autor ale SA „Lego A/S”; obligarea SRL „Siateco” de a distruge din contul său bunurile reținute de Serviciul Vamal al Republicii Moldova asupra cărora reclamantul s-a expus în adresa organului vamal prin Poziția din 17 iunie 2022; încasarea din contul SRL „Siateco” în beneficiul reclamantei SA „Lego A/S” a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 20 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă.

S-a constatat încălcarea drepturilor de autor ale reclamantului SA „Lego A/S” (Danemarca), număr de înregistrare 54562519, de către pârâtul SRL „Siateco”, urmare bunurilor reținute de Serviciul Vamal al Republicii Moldova asupra cărora reclamantul s-a expus în adresa organului vamal prin Poziția din 17 iunie 2022.

S-a obligat SRL „Siateco” să distrugă din cont propriu bunurile reținute de Serviciul Vamal al Republicii Moldova asupra cărora reclamantul s-a expus în adresa organului vamal prin poziția din 17 iunie 2022.

S-a încasat de la SRL „Siateco”, în beneficiul SA „Lego A/S” (Danemarca), cheltuielile de judecată privind asistența juridică în sumă de 15 000 de lei și cheltuielile de traducere 1 560 de lei.

S-a încasat de la SRL „Siateco”, în bugetul de stat, taxa de stat în mărime de 200 de lei, de care reclamantul a fost scutit prin efectul legii.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 19 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, avocatul Scorțescu Aureliu, în interesele SRL „Siateco”, a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri, de respingere integrală a acțiunii înaintate.

Prin încheierea din 02 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, nu s-a dat curs cererii de apel, partea apelantă fiind obligată să prezinte împuternicirile reprezentantului de a exercita calea de atac, inclusiv extrasul din Registrul persoanelor juridice care să conțină datele privind administratorul societății și mandatul avocatului Scorțescu Aureliu.

În interiorul termenului acordat de instanță, avocatul Scorțescu Aureliu, acționând în numele și interesele SRL „Siateco”, a prezentat mandatul avocațial seria MA cu nr. 1682224 din 18 noiembrie 2022, extrasul din Registrul persoanelor juridice pe numele societății apelante și dovada de plată a taxei de stat aferentă cererii de apel declarate.

Prin încheierea din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de avocatul Scorțescu Aureliu, în numele și interesele SRL „Siateco” împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Centru, din 20 octombrie 2022.

S-a ridicat cauza de la examinare din procedura instanței de apel, cu remiterea acesteia în instanța de fond – Judecătoria Chișinău, sediul Centru, pentru întocmirea hotărârii integrale.

S-a comunicat părții apelante despre necesitatea înlăturării neajunsurilor indicate în partea descriptivă, acordându-i pentru aceasta termen de 15 zile calendaristice, calculat din momentul publicării hotărârii integrale pe portalul instanței de judecată care a pronunțat-o.

S-a explicat părții apelante, că în caz dacă nu va lichida neajunsurile indicate în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate, va fi restituită.

Prin încheierea din 08 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Siateco”, reprezentată de avocatul Aureliu Scorțescu, pe motiv că nu au îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2023. S-a remis cererea de apel cu toate documentele anexate și s-a restituit apelantului, SRL „Siateco”, taxa de stat în sumă de 373 de lei.

La 28 iunie 2023, SRL „Siateco”, reprezentată de avocatul Aureliu Scorțescu, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 08 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a invocat instanța de apel greșit a calculat termenul de depunere a cererii de apel motivată.

A indicat recurentul că data de 13 mai 2023 a fost zi de sâmbătă, zi nelucrătoare. Următoarea zi lucrătoare fiind data de 15 mai 2023, aceasta fiind data când a aflat despre publicarea hotărârii judecătorești, deoarece instanțele de judecată nu activează sâmbătă și duminică.

Consideră că termenul de 15 zile acordat de către instanța de apel, a început să curgă din data de 16 mai 2023 și a expirat la data de 31 mai 2023, apelul motivat fiind depus la data de 31 mai 2023.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 08 iunie 2023, care a fost expediată participanților la proces, prin intermediul poștei electronice, la data de 20 iunie 2023 (f.d. 231. vol.1).

Astfel, cererea de recurs, înregistrată la 28 iunie 2023, a fost depusă cu respectarea termenului prevăzut de lege (f.d. 235, vol.1).

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa participanților la proces la 17 iulie 2023 (f.d. 2, vol.2).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Completul învederează că, art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Completul relevă că prin hotărârea din 20 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de SA „Lego A/S”.

La 19 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, avocatul Scorțescu Aureliu, în interesele SRL „Siateco”, a depus cerere de apel nemotivată. (f.d. 187, vol.1).

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d), alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de avocatul Scorțescu Aureliu, în numele și interesele SRL „Siateco” împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, din 20 octombrie 2022. S-a ridicat cauza de la examinare din procedura instanței de apel, cu remiterea acesteia în instanța de fond – Judecătoria Chișinău, sediul Centru, pentru întocmirea hotărârii integrale. S-a comunicat părții apelante despre necesitatea înlăturării neajunsurilor indicate în partea descriptivă, acordându-i pentru aceasta termen de 15 zile calendaristice, calculat din momentul publicării hotărârii integrale pe portalul instanței de judecată care a pronunțat-o.

Încheierea din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată la adresa poștei electronice a apelantului aureliu.aureliu@mail.com.

Hotărârea integrală din 20 octombrie 2022 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, a fost publicată pe portalul instanței de judecată la data de 13 mai 2023, fapt confirmat prin extrasul de pe portalul instanței Judecătoriai Chișinău, sediul Centru. Astfel, termenul limită de înlăturare a neajunsurilor fiind calculat din data de 14 mai 2023, care a expirat la data de 29 mai 2023, inclusiv termenul de 15 zile expirând la data de 28 mai 2023, fiind zi nelucrătoare, următoarea prima zi lucrătoare fiind data de 29 mai 2023. Cu toate acestea, abia la 31 mai 2023 reprezentantul SRL „Siateco”, avocatul Scorțescu Aureliu, a prezentat cererea de apel întocmită în conformitate cu exigențele Legii.

Drept urmare, prin încheierea din 08 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Siateco”, reprezentată de avocatul Aureliu Scorțescu, pe motiv că nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2023. S-a remis cererea de apel cu toate documentele anexate și s-a restituit apelantului, SRL „Siateco” taxa de stat în sumă de 373 de lei.

Or, în virtutea art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Prin prisma criticilor aduse actului judecătoresc contestat și argumentelor aduse în favoarea casării acestuia, Completul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel, din considerentele ce succed.

Curtea de Apel Chișinău și-a întemeiat soluția în baza prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, motivând că apelantul nu a lichidat neajunsurile menționate în încheierea din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, și anume, nu a prezentat cererea de apel motivată.

Pornind de la prevederile normelor de drept menționate, instanța de recurs conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel depusă de SRL „Siateco”, reprezentată de avocatul Aureliu Scorțescu, or, apelantul nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel stabilite prin încheierea din 16 februarie 2023.

Sub acest aspect, instanța de recurs apreciază ca fiind declarativ argumentul recurentului precum că termenul de 15 zile de înlăturare a neajunsurilor, a început a curge din data de 16 mai 2023. Deoarece, hotărârea integrală a instanței de fond a fost

publicată pe portalul național al instanțelor judecătorești la data de 13 mai 2023 și că termenul de 15 acordat de către instanța de apel a început a curge din data de 14 mai 2023 și a expirat la data de 29 mai 2023, inclusiv.

De altfel, deși, prevederile legii procedurale sunt exprese și certe în cazul declarării apelului, precum și obligația apelanților de a se conforma prevederilor legale în acest sens, cuprinse în art. 365 din Codul de procedură civilă, pentru a evita sancțiunile procedurale, SRL „Siateco”, reprezentată de avocatul Aureliu Scorțescu, depunând la 19 noiembrie 2022 cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, a omis de a se conforma normelor procedurale și de a depune cererea de apel în conformitate cu exigențele legii.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit dispozițiilor art. 111 alin. (1) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Dispozițiile alin. (2) al aceluiași articol declară, că termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Conform prevederilor art. 112 alin. (3) Cod de procedură civilă, actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen.

În această ordine de idei, instanța de recurs notează că avocatul Aureliu Scorțescu, în interesele SRL „Siateco”, contestând cu apel hotărârea primei instanțe, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (Cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În altă ordine de idei, Completul evocă prevederile art. 113 din Codul de procedură civilă, conform cărora dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normelor de drept procedural citate, corelate cu situația de fapt, precum și în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Completul evidențiază că, instanța de apel corect a concluzionat că, apelantul în termenul acordat nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel și nu a prezentat cererea de apel motivată.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, reținut și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un remediu efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul și-a neglijat valorificarea în termen a drepturilor procedurale.

În atare circumstanțe nu poate fi invocat faptul că avocatului Aureliu Scorțescu în interesele SRL „Siateco”, i s-ar îngădi accesul la justiție, precum și că nu i s-ar garanta posibilitatea exercitării căii de atac și dreptul la apărare or, împrejurările

conturate supra reliefează că, instanța de apel a acordat posibilitatea apelantului, având în vedere inclusiv principiul contradictorialității, să-și poată valorifica drepturile garantate de legislația națională, precum și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului.

De altfel, art. 10 alin. (3) din Codul de procedură civilă, statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Astfel, Completul reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca urmare a neconformării indicațiilor instanței de apel în termenul acordat, având în vedere că legislația în acest sens reglementează expres și cert termenele, precum și condițiile de acceptare a cererilor de apel, iar prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate, având în vedere că instanța de apel la emiterea încheierilor contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. art. 424 alin. (2), 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Siateco”, reprezentată de avocatul Aureliu Scorțescu.

Se menține încheierea din 08 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea pe Acțiuni „Lego A/S” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Siateco” privind apărarea drepturilor de autor.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Aliona Miron

judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc